

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL APSAUGOS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ IR JUOS VIENIJANČIOS ASOCIACIJOS VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO IR SUTARTIES DĖL EUROPOS SAJUNGOS VEIKIMO 101 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS TYRIMO NUTRAUKIMO

2022 m. birželio 7 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2022 m. birželio 7 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl apsaugos paslaugas teikiančių ūkio subjektų ir juos vienijančios asociacijos veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Konkurencijos taryba 2020 m. rugsėjo 17 d. nutarimu Nr. 1S-96 (2020) pradėjo tyrimą „Dėl apsaugos paslaugas teikiančių ūkio subjektų ir juos vienijančios asociacijos veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams“ (toliau – Tyrimas).

(3) Tyrimas pradėtas dėl asociacijos „Apsaugos verslo grupė“ (toliau – Asociacija) internetiniame tinklapyje 2011 m. balandžio 18 d., 2015 m. rugsėjo 10 d., 2019 m. sausio 1 d. ir 2020 m. sausio 1 d. paskelbtų atitinkamų kategorijų fizinės apsaugos minimalių įkainių – fizinės apsaugos paslaugų įkainiai Asociacijos tinklapyje suskirstyti į tris populiariausius fizinės apsaugos modelius, t. y., a) fizinė apsauga teikiama tik darbo dienos valandomis; b) fizinė apsauga teikiama visą parą; c) fizinė apsauga teikiama darbo dienomis nuo 17 iki 08 val., savaitgaliais ir šventinėmis dienomis visą parą. Minėti fizinės apsaugos paslaugų įkainiai, paskelbti Asociacijos tinklapyje, buvo apskaičiuojami iš savarankiškų dedamųjų dalių, tačiau buvo nurodoma, kad minimalūs kaštai, tokie kaip uniforma, ekipiruotė, draudimas, kursai, administracinės išlaidos, pelnas, nėra įtraukti į kainos apskaičiavimą. Ši informacija leido įtarti, kad Asociacija kartu su Asociacijos Saugos tarnybų komitetui priklausančiais ūkio subjektais galėjo tarpusavyje suderinti fizinės apsaugos paslaugų kainas ir (arba) jų sudedamąsias dalis bei atlikti kitus konkurenciją ribojančius veiksmus, kurie pažeidžia Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir SESV 101 straipsnio reikalavimus.

(4) Tyrimo metu Konkurencijos tarybos pareigūnai atliko patikrinimus įtariamų ūkio subjektų naudojamose patalpose ir paėmė Tyrimui atlikti reikalingus duomenis. Atliekant Tyrimą buvo gauti paaiškinimai iš ūkio subjektų, peržiūrėti ūkio subjektų patikrinimų metu paimti duomenys, atlikta gautų dokumentų, paaiškinimų analizė ir vertinimas.

(5) Tyrimo metu ūkio subjektai pateikė paaiškinimus dėl Asociacijos tinklapyje skelbiamų įkainių bei nurodė, kad įkainiai yra tik bendro informacinio pobūdžio informacija, skirta perkančiųjų organizacijų patogumui vertinant viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių ūkio subjektų kainas bei valstybinių institucijų, tokių kaip Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, žiniai¹. Šie įkainiai iliustruoja minimalių teisės aktų reikalavimų laikymosi būtinuosius

¹ 2020 m. gruodžio 15 d. UAB saugos tarnybos „Argus“ raštas.

kaštus teikiant fizinės apsaugos paslaugas, t. y. valstybės nustatytą minimaliąją mėnesinę algą (toliau – MMA²), taikomus mokesčius ir kitas įmokas, kurias privalo mokėti apsaugos paslaugas teikiantys ūkio subjektai pagal teisės aktų privalomus reikalavimus³.

(6) Tyrimo metu ūkio subjektai nurodė, kad fizinės apsaugos paslaugos savikainos lygis negali būti tapatinamas vien su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytu minimaliu valandiniu atlygiu, kadangi teisės aktai darbuotojams numato ir daugiau socialinių garantijų, kurios taip pat turi įtaką apsaugos paslaugų savikainai (aukštesnius tarifus už naktinio darbo valandas bei darbą švenčių dienomis, apmokamas atostogas ir ligos dienas), ir pateikė minimalaus fizinės apsaugos įkainio apskaičiavimo metodiką⁴.

(7) Tyrimo metu nustatytos faktinės aplinkybės iš esmės atitinka ūkio subjektų pateiktus paaiškinimus⁵. Iš turimos elektroninės komunikacijos matyti, kad ūkio subjektams rengiant fizinės apsaugos įkainius buvo skaičiuojamos minimalios apsaugos paslaugas teikiančių įmonių sąnaudos, atsižvelgiant į teisės aktuose nustatytus minimalius reikalavimus⁶.

(8) Nustatyta, kad fizinės apsaugos įkainiai būdavo perskaičiuojami pakitus MMA dydžiui, t. y. 2011 m., 2013 m., 2015 m., 2016 m., 2019 m., 2020 m., o Asociacijos skelbiama fizinės apsaugos įkainių dedamoji „Minimalus valandinis tarifas“ atitinka Vyriausybės nustatytą minimalų valandinį atlygį atitinkamais metais. Kiti fizinės apsaugos paslaugų įkainio dedamųjų dalių koeficientai, išskyrus MMA, kurie taip pat keitėsi, nuo 2011 m. ir „Sodra“ nuo 2019 m. nebuvo keičiami apskaičiuojant fizinės apsaugos įkainius, dėl ko Asociacijos skelbtuose įkainių dydžiuose atsirado nežymi paklaida. Kaip minėta, į šiuos įkainius nebuvo įtraukti kiti apsaugos paslaugas teikiančių ūkio subjektų patiriami kaštai.

(9) Įvertinus dalies įtariamų ūkio subjektų siūlomus fizinės apsaugos paslaugų įkainius matyti, jog į galutinę kainą įskaičiuojami ir kiti kaštai, tokie kaip draudimai, uniformos, ekipiruotės bei pelno maržos.

(10) Konkurencijos taryba nustatė, kad šiuo metu minimalūs fizinės apsaugos įkainiai Asociacijos tinklapyje nebėra skelbiami.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(11) Konkurencijos įstatymo 5 straipsniu yra draudžiama sudaryti bet kokius susitarimus, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant susitarimus nustatyti prekių ir paslaugų kainas, pasidalyti prekės rinką teritoriniu pagrindu, pagal pirkėjų ar tiekėjų grupes ar kitu būdu, susitarimus nustatyti tam tikros prekės gamybos ir pardavimo kiekius, riboti techninę pažangą ar investicijas ir kt.

(12) Analogiškas konkurenciją ribojančių susitarimų draudimas yra įtvirtintas ir SESV 101 straipsnyje, kai susitarimai gali paveikti Europos Sąjungos valstybių narių tarpusavio prekybą.

(13) Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą tyrimą nutraukti, jeigu tyrimo metu paaiškėja arba atsiranda šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nurodytos aplinkybės. Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto.

² MMA dydis nustatomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais. Šiuo metu galiojantis MMA dydis patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. spalio 13 d. nutarimu Nr. 834 „Dėl 2022 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“.

³ 2020 m. spalio 28 d. UAB „AKTKC“ elektroninis laiškas.

⁴ 2021 m. sausio 6 d. UAB „GRIFS AG“ raštas.

⁵ Asociacijos prezidento ir UAB „AKTKC“ direktoriaus 2020 m. rugsėjo 24 d. paaiškinimai, UAB „GRIFS AG“ direktoriaus 2020 m. rugsėjo 25 d. paaiškinimai, UAB saugos tarnybos „Argus“ generalinio direktoriaus 2020 m. rugsėjo 24 d. paaiškinimai.

⁶ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais dėl minimaliojo darbo užmokesčio patvirtinimo.

(14) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto įgyvendinimo principų apraše (toliau – Aprašas) buvo nustatyti pagrindiniai principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo atlikimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamosi Apraše nustatytais įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės ir racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo ar apimties.

(15) Remiantis Aprašo 9 punktu, vadovaudamasi įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei principu, Konkurencijos taryba vertina tikėtiną tyrimo įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei. Toks vertinimas paprastai apima, bet nebūtinai apsiriboja, galimo pažeidimo pobūdžio, masto ir su galimu Pažeidimu susijusių prekių vertinimu. Aprašo 10.1, 10.3 ir 10.4 punktuose numatyta, kad paprastai didžiausią neigiamą įtaką veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei gali daryti galimi pažeidimai, pasireiškiantys ūkio subjektų veiksmais, kuriais tiesiogiai daroma įtaka paslaugų kainoms, kokybei, įvairovei, bei kuriais tiesiogiai daroma įtaka reikšmingai daliai Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų ar vartotojų. Taip pat veiksmais, kurie tiesiogiai susiję su vartotojams skirtomis prekėmis.

(16) Tyrimo metu surinkti duomenys patvirtina, jog: a) pažeidimu įtariami ūkio subjektai skaičiavo minimalius teisės aktų laikymosi būtinuosius kaštus teikiant fizinės apsaugos paslaugas; b) Asociacijos apskaičiuotiems ir skelbtiems minimaliems fizinės apsaugos paslaugų įkainiams buvo būdinga nežymi paklaida, atsiradusi dėl skirtingais kalendoriniais metais egzistuojančių mokesčio reglamentavimo skirtumų; c) faktiškai į ūkio subjektų veikloje taikomus fizinių paslaugų įkainius buvo įskaičiuojami kiti veiklos kaštai (draudimai, uniformos, ekipiruotės, pelno maržos ir kiti). Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad Asociacijos apskaičiuoti ir skelbti minimalūs fizinės apsaugos paslaugų įkainiai išreiškė pagal teisės aktų reikalavimus apskaičiuotus minimalius įkainius su nežymia paklaida ir neapėmė kitų ūkio subjektų kaštų, o Tyrimo tęsimas dėl šių Asociacijos apskaičiuotų įkainių, kurie šiuo metu nebėra skelbiami, neatitinka įtakos veiksmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei principo.

(17) Aprašo 14 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams. Remiantis Aprašo 15.1 ir 15.2 punktais, Konkurencijos taryba, be kita ko, vertina konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti ir tyrimui atlikti reikalingą laiką, o taip pat būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius. Įvertinus Konkurencijos tarybos pareigūnų užimtumą vykdant kitus tyrimus⁷ ir tai, kad Tyrimo tęsimas ir tolesnių Tyrimo veiksmų bei procedūrų vykdymas pareikalautų reikšmingų laiko išteklių, Konkurencijos tarybos investuoti žmogiškieji ir finansiniai ištekliai būtų neproporcingi tikėtiniems Tyrimo rezultatams, kaip detaliau paaiškinta šio nutarimo (16) pastraipoje. Taigi, Tyrimo tęsimas neatitinka Konkurencijos tarybos racionalaus išteklių panaudojimo principo.

(18) Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Tyrimo tęsimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir dėl šios priežasties Tyrimas turi būti nutrauktas.

(19) Nenustačius pakankamai faktinių aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą taikyti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnį, atitinkamai, nėra pagrindo, vadovaujantis Tarybos Reglamento

⁷ Šiuo metu Konkurencijos taryba atlieka aštuonis tyrimus dėl įtariamų konkurenciją ribojančių susitarimų. Konkurencijos tarybos Draudžiamų susitarimų tyrimo grupėje dirba devyni darbuotojai, įskaitant grupės vadovą ir darbuotoją, kuriam priskirtos tik organizacinės bei administracinės funkcijos, savarankiškai neatliekantį tyrimų.

(EB) Nr. 1/2003⁸ 5 straipsniu, imtis priemonių taikant SESV 101 straipsnį tiriamų ūkio subjektų atžvilgiu.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktu ir Tarybos Reglamento (EB) Nr. 1/2003 5 straipsniu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Tyrimą dėl apsaugos paslaugas teikiančių ūkio subjektų ir juos vienijančios asociacijos veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 101 straipsnio reikalavimams nutraukti.

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

⁸ 2002 m. gruodžio 16 d. Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 1/2003 dėl konkurencijos taisyklių, nustatytų Sutarties 81 ir 82 straipsniuose, įgyvendinimo.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL APSAUGOS PASLAUGAS TEIKIANČIŲ ŪKIO SUBJEKTŲ IR JUOS VIENIJANČIOS ASOCIACIJOS VEIKSMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO IR SUTARTIES DĖL EUROPOS SAJUNGOS VEIKIMO 101 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS TYRIMO NUTRAUKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-06-08 Nr. 1S-70 (2022)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Evelina Uogintaitė, Teisės grupės vadovė, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	EVELINA UOGINTAITĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-06-07 16:40:52 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-03 17:36:55 – 2024-04-01 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Šarūnas Keserauskas, Pirmininkas, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	ŠARŪNAS KESERAUSKAS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-06-08 09:19:12 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-06-08 09:19:25 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-17 10:11:18 – 2024-08-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.60
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-06-08 09:21:15)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-06-08 09:21:15 Dokumentų valdymo sistema Avilys